

Brevdato 18-01-2024

Afsender KNII Grønlands Brancheskoler (knii.gbs@gmail.com)

Modtagere Officiel post til IKIN (Postkasse, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke)

Akttitel KNQIs grønlandske høringssvar

Identifikationsnummer 23813742

Versionsnummer 1

Ansvarlig Marcus Dalro

Vedlagte dokumenter Re Høringssvar, nyt lovforslag på EUD-området
KAL Høringssvar endelig - dansk til oversættelse

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 23. feb 2024

Til: Officiel post til IKIN (ikin@nanoq.gl)
Cc: Karsten Lyberth-Klausen (klausen@ga.gl), Marcus Dalro (MADA@nanoq.gl)
Fra: KNII Grønlands Brancheskoler (knii.gbs@gmail.com)
Titel: Re: Høringssvar, nyt lovforslag på EUD-området
Sendt: 18-01-2024 17:49
Bilag: KAL Høringssvar endelig - dansk til oversættelse.docx;

Goddag igen

Og her følger den grønlandske version af høringssvaret.

Stor hilsen
Mikael

Den 18. jan. 2024 kl. 17.21 skrev KNII Grønlands Brancheskoler <knii.gbs@gmail.com>:

Goddag i IKTIN

Find venligst vedhæftet KNQIs høringssvar til det i "Intern høring" fremsendte lovforslag om ny inatsisartutlov på EUD-området
Høringssvaret er ved at blive oversat til grønlandsk. Den grønlandske version vil blive fremsendt, når den ligger klar.

God dag til Jer i Nuuk.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga / Med venlig hilsen

Mikael Kristensen
Sekretariatet KNQI

Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilinniarfiit / Grønlands Brancheskoler
knii.gbs@gmail.com

<Brev 2024-001 - høringssvar EUD - lovforslag.pdf>

Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilinniarfiit – KNQI

Ulloq 17. januar 2024
Allakkat nr.: 2024-001

Uunga: Ilinniartitaanermit, Kultureqarnermit, Timersornermit Ilageeqarnermullu
Naalakkersuisoqarfik
ikin@nanoq.gl

Pineqartoq: Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tusarniaanermi akissuteqaatit (Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugit inatsit)

Allagaasiat tusarniaanermi allakkiamut ilanngullugit nassiuuneqartut pillugit Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilinniarfiit (KNQI) tigusaqarput, siullermilli inatsisissatut siunnersuutip tunuartinneqarnissaa Naalakkersuisunut innersuussutigineqassaaq.

Taassuma kingornatigut Implementimit nalunaarusiaq inatsisissatullu siunnersuummi taaneqartoq Deloitte-mit nalunaarusiaq, piffissami sivisuumi isertuuneqarsimasoq, aallaavigalugit inatsimmik atuuttumik aqutsinermillu aaqqissuussinermik eqqortumik ammasumillu immikkoortumi suliaqartut peqataatillugit oqaloqatigalugillu naliliinivik aallartinneqarsinnaavoq, siunissamilu nunatsinni inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerimi peqatigiilluni ilusissamik nassaarniarnissaa anguniarneqassaaq.

Matumani tusarniaanermi akissuteqaatikkut matoqqasumik qitiusumillu suleriaaseqarluni inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnera KNQI-p erseqqissumik isornartorsiorpaa. Implementip nalunaarusiaani qulaarneqartut pillugit Qitiusumik Ilinniarfiit, ilinniarsimasunik atorfinitsitsisartut ilinniartulluunniit oqaloqatigineqarsimangimmata Naalakkersuisut naammattumik isummernissamat tunngavissinneqaratik inatsisissatut siunnersuutip tusarniaassutigineqarnissaa aalajangiiffigisimassavaat.

Tusarniaanermi akissuteqaasiaq arfinilinnut immikkoortinneqarpoq:

- qulaani taaneqartumut inatsisissatut siunnersuusionermit suleriaatsimik isornartorsiuinermit itisilerineq,
- Implementip nalunaarusianik atuarniarnermit tunngasoq,
- illuatungeriit akornganni oqaloqatigiinnermik amigaateqarneq
- aqutsinermut aaqqissuussinissamat siunnersuutigineqartumut isumaliutiginninneq,
- nalinginnaasumik oqaaseqaatinut oqaaseqaatit aamma
- inatsisissatut siunnersuummi paragraffinut ataasiakkaanut oqaaseqaatit.

Inatsisissatut siunnersuusionermit suleriaaseq pillugu

Inatsimmik maannakkut atuuttumik naliliinissaa Qitiusumik Ilinniarfiit ukiuni arlaqartuni kissaatigisarsimavaat. 2021-mi juunimi KNQI-p ukiumoortumik ataatsimiinnerani naliliinissaaq oqaluuserisassanut ilanngunneqarsimavoq, naalakkersuisoqarfiillu tassunga pineqartumut soqutigisaqartut peqataaqullugit qaaqquneqarsimapput. Ataatsimiinnermi suleqatigiissitaq pilersinneqarpoq, allakkanilu 28. juni 2021-meersuni (allakkat nr. 2021-005) naliliinermi suut ilanngunneqassanersut aamma Qitiusumillu Ilinniarfiit siunnersuutaat oqaaseqaatinilu suleqatigiissitap tunniuppaa. Kingornatigut 2022-mi marsip aallartinnerani amerlanngitsut

peqataaffigisaannik isumasioqatigiittoqarpoq, tassanilu taamani politikikkut aalajangerneqartoq naapertorlugu inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermi inatsisip naliliiffigineqarnerani ilanngunneqartussat suliarineqarlutik.

Taassuma kingornatigut immikkoortumi suliaqartunik peqataatitsineq oqaloqateqarnerlu unilluinnarpoq.

Inatsimmik naliliinermut piumasaqaatit assilineqarneri 30. juni 2022-mi Naalackersuisoqarfiup Qitiusumik Ilinniartinnut ilisimatitsissutitut nassiuppai. suliffeqarfik Implement Consulting Group naliliinermik suliasinneqarsimasoq 31. oktober 2022 mailikkut Naalackersuisoqarfik nalunaarpoq. Mailimi tassani nalunaarutigineqarpoq naliliinermi qulequttat sisamat ilanngunneqassasut, kiisalu *“naliliinermi qulequttat 1) aamma 4) oktoberimit december 2022-mut suliarineqassasut, qulequttalli 2) aamma 3) januarimit maj 2023-mi suliarineqassasut”*. Kiisalu Naalackersuisoqarfik allappoq *“Taanna ilutigalugu Qitiusumik Ilinniartinnit aallartitat malinnaasussat suliap ingerlanneqarnerani suleqatigineqarnissaat suleriaatsimut Implementip ilannguppaa, taakkulu suliap tamarmik ingerlanerani peqataatinneqassapput”*. Inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini malinnaasussat imatut eqqaaneqarput: *“2023-mi ukiakkut Implement-ip inaarutaasumik naliliinermi nalunaarusiaa Naalackersuisunut saqqummiunneqarpoq: “Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugit inatsimmik naliliineq”. Kingornatigut inaarutaasumik nalunaarut malinnaasussanut nassiunneqarpoq, malinnaasussanut peqataapput Qitiusumik Ilinniartinnit aallartitat ilinniartinnullu siulersuisut”*. Malinnaasussanut ilaasortat qulequttanut siullernut marlunnut suliaasut nalunaarusiasamat missiliummiittut nassiunneqarnerannut taamaallaat peqataatinneqarput, tassanilu malinnaasussat erseqqissaaffigineqarlutik qulequttani marlunni piviusunik kukkusumik allaatigisat taamaallaat malinnaasussat oqaaseqaateqarfigisinnaagaat – missiliuutilli imarisaata sinnera sammineqassanngitsoq.

Inatsisissatut siunnersuummi allaaserineqartoq uniorlugu inatsisip naliliiffigineqarnerani malinnaasussat peqataatinneqarsimapput. Inaarutaasumik nalunaarusiap suliarineqarnerani inerniliinernilu taakkulu nassatarisaannik suleriarnerni Naalackersuisoqarfiup iluani taamaallaat sulisoqarsimavoq. Naak Qitiusumik Ilinniartinnit Naalackersuisoqarfimmut arlaleriarlutik saaffiginnittaraluarlutik naliliineq pillugu tusagaqanngillat, aatsaalli 25. oktober 2023-meersumik tusarniaalluni allagaqaammut kakkiussilluni mailimik Naalackersuisoqarfik nassiussaqqarpoq, tassungalu ilanngunneqarsimalluni aqutsinermi aqqissuussinerup allanngortinneqarnissaanik inatsimmik allannguuteqarnissamik Naalackersuisut aalajangiinerat. Malinnaasussat aamma piffissami tassani inaarutaasumik nalunaarummik tigusaqarsimasut mailimi allassimavoq.

Nalunaarusiami allassimasut malinnaasussat taamaattumik ilumoortutut nalilersinnaanngilaat *“Nalunaarusiami angusat suliamut aqutsisuni oqaluuserineqarput, aqutsisuniippullu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmeersut suliamullu malinnaasussat, taakkulutik Qitiusumik ilinniartinnut siulersuisunit forstaderinillu aallartitat. Aatsaat aqutsisut imarissa oqaluuserereermassuk Nalunaarusiaq malinnaasussanut saqqummiunneqarpoq.”*

Aqutsisut, taakku inuttalorsorneqarneri Qitiusumik Ilinniartinnit ilisimanngilaat, taakkulu malinnaasunut saqqummiinissaq pissanngitsoq toqqarsimavaat. Aqutsisullu, Implementimik ilitersuisuusut, qularnanngitsumik aamma *“Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik Implement ilisimatippaat kissaatigineqanngitsoq Implementip naliliinerit aamma imaluunniit innersuussutit suliarissagai*

naliliinermi inerniliussat tunngavigalugit, taamaattumillu naliliinermut nalunaarusiamut tamanna ilanngunneqanngilaq.” Naliliinermut piumasaqaatini tamanna allassimanngilaq, nalunaarusiami qulequttat siulliit marluk suliarineqartussat pereernerisigut tamanna aatsaat pisimannginnerluni?

Implementip nalunaarusiaata atuarnerni erserpoq, maannakkut aqutseriaatsimi iluatsittut aarlaqartut, aammali pissutsit aaqqiiffigisassat arlaqartut. Taamaattumik inatsisip atuuttup naliliiffigineqartup suliareqqinneqarnerani nalunaarusiaq tunngavissatsialaavoq.

Implementilli nalunaarusiaani inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatiniittoq qularnanngitsumillu Naalakkersuisut inerniliussanut isummerfissannut tunngavissiamiittoq tunngavissaqanngilaq imaattoq *”2011-mi inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermi iluarsaaqqinnermi kivitsisussatut iluaqutaasussatullu neriutiginneqartut tamatigut anguneqarsimanngillat”.*

Suleriaaseq qulaani taaneqartoq Naalakkersuisoqarfimmilu aqutsumit matoqqasunit innersuussinerit inatsisissatut sinnersuummittut nunatsinnilu Qitiusumik Ilinniartinnut tunngatillugu annertuumik allannguuteqartussat paasillugit aarlerinartoqarpoq. 2007-2010-mut maannakkut inatsisip piareersarneqarnerani annertuumik ammasumillu peqataatitsineq inuinnaallu naalakkersueqataanerannik tunngaveqarluni suleriaaseq atorneqartoq eqqaaneqanngitsoorsinnaanngilaq.

Implementip nalunaarusiaa – Qitiusumik Ilinniartit aqqissuussaanut siulersuisoqarnerallu

Implementip nalunaarusiaani apeqqutit amerlasuut tikinneqarput, taakkunanili amerlanngitsuinnaat – siunertarisamat tulluartuinnaat – inatsisissatut siunnersuutit oqaaseqaataani ilanngunneqarput.

Naalakkersuisut inerniliussaannit qulaani taaneqartunit issuaanerit Qitiusumik Ilinniartit naliliinissamik kissaateqarnerannut siunissamilu pitsaanersumik suleqatigiinnissamik kissaateqarnermik ersersitsisut tusarniaanermi akissuteqaammi erseqqissarneqarput:

1. *”Inatsisiliornermi isumaliutigineqartut aqqissuunneqartullu naleqqutinngitsumik aqqissuunneqarsimanngitsut Ilinniartinnit Naalakkersuisoqarfimmillu akissuteqartut tamarmik oqaatigaat. Inatsisiliornermi oqaasertaliussat amigaateqanngitsutut misigineqarmata imaanngilaq inatsisip piviusunngortinneqarnera iluatsittutut misigineqartoq, apeqqarissaarnernilu akissuteqartut tamarmik inatsisip piviusunngortinneqarneranut tunngasunik inatsimmi siunniunneqartut naammassineqarsimanersut pillugit taamaattumik annertuumik isumaliuteqarput.”*

Taassuma takutippaa, inatsisip piviusunngortinneqarnerani pitsaanersumik suleqatigiinnissaq pisariaqartoq, imaanngitsorlu inatsit allanngortinneqassasoq. Danmarks Evalueringsinstitutti 2015-imi assinganik inerniliivoq, inatsit nammineq ajornartorsiutaanngitsoq, inatsisilli piviusunngortinnera ajornartorsiutaasoq. Taamaattumik naliliineq meeqqat atuarnannut nutaamik inatsisiliornerissamat tunngavissiiinngilaq, kisiannili inatsisip piviusunngortinneqarnera annertunerisumik ukkatarineqartariaqartoq. Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugit inatsimmut tunngatillugu assinganik periaaseqartoqarnissaa Qitiusumik Ilinniartit innersuussutigaat.

2. *”... Qitiusumik Ilinniartit tamarmik ilinniartit sulineranut periusissaanik allatanik suliaqarsimapput. Sulinerit periusissiat angusaqarnissamik isumaqatigiissutini*

allassimapput tassaniillutillu siunertarineqartut takorluukkallu, kiisalu angusaqarfiginiarlugit suliniutit siulersuisut aamma forstanderit allaaserisimavaat.

...

Ilinniarfinnit arfineq marluusunit tallimat inuussutissarsionermit ilinniarfiit isumagisassaata takorluukkatut allassimavaat. Takorluukkani allaatigineqarsimapput inuussutissarsiorfiit ilinniartitsinermit suleqatigiumasaattut pingaarnertut inissisimanissaq ukkatarineqassasoq, imaluunniit inuussutissarsiutit pisariaqartitaannut akuersaartuunissaq.”

Implementip nalunaarusiaani siulersuisut katitigaanerit aamma ukkatarineqarluarpoq, taannalu ilisimasatigut tunngavissaqarluartumillu suleqqinnermit atorineqarsinnaavoq. Implement ilaatigut allappoq:

3. *”Ilinniarfiup inuiaqatigiillu pisariaqartitaasa akuersaarnissaannut siulersuisut pisariaqartunik piginnaasaqarnissaannut tulluurtunik piunasaqarnissamut aallaaviusussanik inatsit piunasaqartoq sulinermit misigineqartarpoq, sulinermit piginnaasat tamaasa isumagisannaanerit ajornakusoorsinnaavoq. Taamaattumillu ileqqoreqqusat annertunerumik atorineqarsinnaapput toqqaaniarluni sulinermit.*”

aamma

4. *”Siulersuisunut ilaasortat apersoneqartut amerlanerit tikkuarpaat, siulersuisut ataatsimik marlunnilluunniit ilanerisigut iluaquserneqarsinnaasut, siulersuisut pilersinnerisa kingorna nalilerneqarpat siulersuisut pisariaqartitaat piginnaasatigut amigaaqartut.*”

Kiisalu ataani issuaq inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini ilanngunneqarsimavoq, taannalu inerniliussamut erseqqissaatitut atorineqarpoq, siulersuisoqalernermit sunniutaajumaartussatut takorluukkat piviusunngortinneqarsimangitsut.

5. *”Siulersuisut aamma forstanderit oqaatigaat ilinniartitaanermit politikkikkut takorluukkanik ilisimasaqannginnerup Naalackersuisoqarfimmut saaffiginninnissaq ajornakusoornerulersittaraa soorlu maannakkut ilinniakkanik inerisaanermut aamma ilinniakkanut nutaanut kiisalu neqeroorutinit allanngortitsinermit tunngatillugu. Killormulli Naalackersuisoqarfiup misigaa ilinniartitaanikkut aqutsinermit suliffeqarnerup pisariaqartitai aallaavigineqassasut politikkikkullu kissaatigisat aallaavigineqartassanngitsut.*”

Issuarneqartup taamaalilluni ajornartorsiutip aallaavia ukkatarilerpaa. **2016-imiilli ilinniartitsinermit periusissamik suliaqartoqarsimangitsoq, aamma Naalackersuisoqarfiup tungaanit malittareqqinneqarsimangitsut aamma akissuteqarfigineqarsimangitsut ineriartortitsinissamut kissaatigineqarsimasut Qitiusumik ilinniarfiit angusaqarnissamik isumaqatigiissutini allassimasaat.**

Illuatungeriinni ilimagisatigut nalimmassaanissaq oqaloqatigiinnissarlu amigaaqarpoq. Aningaasanut Inatsimmi aningaasaliissutissanik akuersissuteqarnissamut tunngatillugu ilinniarfiit Naalackersuisoqarfimmik pinngitsuisinnaanngimmata ilinniakkanik nutaanik inerisaanissaq aallartitsinissarlu ajornakusoortorujussuanngorpoq – naak ilinniakkat nutaat ilinniarfiit angusaqarnissamik isumaqatigiissutaanni ilanngunneqarluartut.

Aqutsinermut aqqissuussinermut maannakkut atuuttumut assersuutit qulaani taaneqartut tunngavigalugit inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermut inatsisip naleqqussarnissaanut nukittorsarnissaanullu arlaannaanut pituttorsimanani naliliisup qanoq innersuussuteqarsinnaasimagaluarnera atuassallugu soqutiginassagaluarpog, tamannali siuliani tunngavilersuutit ilisimaneqanngitsut tunngavigalugit Naalakkersuisoqarfiup tamanna kissaatigisimangilaa.

Oqaloqatigiinnginneq

Qitiusumik Ilinniarfiit misigisaannarpaat allakkatigut akissuteqartarnissaq Naalakkersuisoqarfiup pingaartutut isiginngikkaa. Ilinniarfiit aningaasaqarnerat pillugu Deloittep nalunaarusiaa oqaaseqaatini taaneqartoq tunniuteqqullugu 30. december 2023 saaffiginnikkami kingullermik tamanna KNIQI-p misigaa. Arlaleriarluni nukingisaarutinik allagaqareernikkut tusarniaanermi killigitinneqartoq qanillisoq saaffiginnissut aatsaat akineqarpoq.

August 2023-mi KNQI-mit saaffiginnissut akineqanngilaa – naak arlaleriarluni akissuteqarnissaq nukingisaaruteqarluartoq, 2024-mut aningaasanut inatsimmi Konto pingarneq 40.91.31 Suliniutit aallaavigalugit tapiissutit pillugit akinut aningaasarsianullu nalimmassaasoqanngitsoorpoq, Qitiusumillu Ilinniarfinnut pingasunut ilinniartut ineqarfiinut nutaanut ingerlatsinermi aningaasartuutissanut aningaasaliinerit aamma ilanngunneqanngitsoorlutik.

Ukiut ingerlanerini KNQI-p allakkatigut saaffiginnissutitigut aamma siusinnerusukkut ukiumoortumik ataatsimiinnerni upariaasarsimavoq, Qitiusumik Ilinniarfiit naapertorlugit, immikkoortup iluani pitsaasumik ineriartornissamut sunniuteqarsinnaagaluartut.

Sungiusarluni suliffissanik ajornartorsiuteqarneq pillugu Qitiusumik Ilinniarfiit saaffiginneqattaarsimapput, allakkanilu kingullerni 19. juni 2023-meersuni innersuutigineqarluni,

- pisortat neqerooruteqartitsisarneranni ilinniartoqarnissamut piumasaqaatit ilanngunneqarnissaat piumasarineqassasoq suliassanik,
- pisortani ingerlataani immikkoortuni aamma suliffeqarfinni Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni sungiusarluni suliffissanik aalajangersimasunik amerlassusilinnik pilersitsinissamik piumasaqartoqassasoq,
- smiley-mik aqqissuussinermik piviusunngortitsineq pingaarnersiorneqassasoq (ilinniartut sungiusartullu atorfinitsinnerini smiley atorlugu aqqissuussineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17 27. november 2020-meersoq),
- sungiusarluni sulineq ilinniartoqarnerlu Qitiusumik Ilinniarfiit kisimik pisussaaffigilissavaat, Majoriallu inuusuttunik 18-inik ukioqalereersimasunik tikillugit ilitsersuineq taamaallaat pisussaaffigilissavaa (Qitiusumik Ilinniarfiit ataatsiakkaanik allamik isumaqatigiissuteqartoqanngippat), aamma ilinniartunik ilitsersuinermut Naalakkersuisut ilitsersuutaat 28.august 2017-imeersoq atorunnaarsinneqassaaq, kiisalu
- aningaasanut inatsimmi aningaasaliisoqassasoq Qitiusumik Ilinniarfinnut ataatsiakkaani sungiusarluni sulinerit aamma ilitsersuinermut immikkoortunik pilersitsinissamut.

Sungiusarluni suliffissat amerleriarsimanginnerat inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaataani Naalakkersuisut tunngavilersuutaat:

”Siulersuisoqarnermik aqqissuussinerup pingaartumillu talimik ungasissuseqarnermik tunngaveqarnerup Naalakkersuisut tamanna pillugu saaffiginnissinnaanerit ajornakusoortunngortippaa ...”

Qitiusumilli Ilinniarfiit killormut tamanna misigaat, amerleriarnissaat ajornakusoornerulersimavoq oqaloqatigiittoqarneq ajormat pingaartumillu Naalackersuisoqarfimmit Qitiusumik Ilinniarfiit akisussaaffiisa avataaniittut pissutsit qisuariarfigineqarneq ajormata.

Aqutsinermut aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq

Implementip nalunaarusiaani allassimavoq: *”Siulersuisut aamma forstanderit apersuinerni taavaat Qitiusumik Ilinniarfinni anguniagaqarluni aqutsineq siulersuisoqarnikkut ajornannginnerulersimasoq siulersuisunut ilaasortat sulisoqarnermut qaninnerulermata taamaalillutillu sulisoqarnermit pisariaqartitat oqallinnerni ilanngunneqarsinnaanngorlutik soorlu ilinniarfiit ilinniakkanik neqeroorutaat pillugit.*

...

Ulluinnarni sulinermi forstanderip siullersuisut siunnersioqatigisassatut pitsaasutut isigai, forstanderillu arlallit siulersuisut siulittaasuat aamma/imaluunniit ilaasortat ilinniarfiup inerisarnissaanut oqaloqatigiinnernut ataasiakkaarlugit peqataatittarpaat.”

Qanga aqutseriaaserineqarsimasumut utertoqarnissaa Naalackersuisut siunnersuummi kissaatigaat, suliffeqarnermili illuatungerisat Qitiusumik Ilinniarfiit ilinniakkanut sunniuteqarsinnaanerat peersilluinnarlugu tassami qitiusumik ilinniartitaanernut ataatsimiititaliat atulerseqqinneqarnissaat kissaatigineqanngimmat. Inatsisissatut siunnersuummi akerlianik naatsorsuutigineqarpoq “avataanit ilinniagassatigut ilanngussassat Qitiusumik Ilinniarfinnut ingerlatinneqartassasut Nunatsinni Ilinniartitaaneq Pillugu Siunnersuisoqatigiinnit aamma aalisarnermi suliffissaqarnissaq ilinniartitaanerlu pillugit siunnersuisoqatigiinnit pilersinneqartussanit,...”.

Ilinniartitaanerup ineriartortinnissaanut tunngatillugu siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissaq pillugu KNQI-p Naalackersuisut isumaqatigai. Kisianni meerarpalunnerorpasippoq eqqarsaatigissallugu siunnersuisoqatigiit siunnersiueqatigisarnissaat aamma suliffeqarnermi immikkoortut amerlasuut ilinniakkanik neqeroorutinut ilisimasaqarfiini amerlasuuni ilisimasaat sinniisuffigissallugit. Ilinniartitaanermit siunnersuisoqatigiit ilinniartitaaneq tamaat atuuffigissammassuk siammasippallaamik katitigaassagamik suliffeqarnermut attaveqartarnissaq siulersuisut ullumikkut isumagisartagaat isumagissallugu ajornakusooritissavaat. Forstanderillu siunnersiueqatigiittarneq maannakkut misigisartagaat siulersuisut atorunnaarsinneqarnerisigut katanneqassaaq.

Taamaattumik KNQI kaammattuivoq naliliineq misissoqqinneqassasoq aamma suliffeqarnermi illuatungeriit oqaloqatigilluarnerisut nalilerneqassasoq siulersuisoqarnermit allanik aaqqissuussinernik siumugassaqaqarnersoq. Qulequttat isumaliutigineqarsinnaasut tassaasinnaapput:

- siulersuisut katitigaanerat iluaqutaasunngorlugit allanngortinneqarsinnaanersut
  - o siulersuisuni immikkut ilisimasaqarneq annertusarlugu ilinniarfiit nukittorsarlugit
- siulersuisut ilassutissanik nammineerlutik toqqaasinnaanngortillugit
- talimik ungasissuseqarnermik tunngaveqarnerup Qitiusumik Ilinniarfiit aamma nunatsinni ilinniakkanik neqerooruteqarnerit nukittorsarsinnaanerpai
- Qitiusumik Ilinniarfinnut siulersuisut taamaatinneqarnerisigut aningaasanik sipaartoqarsinnaanersoq imaluunniit imaluunniit ilinniarfiit siulersuisunut aningaasartuutit allanit mangiarneqassanersut – imalluunnit amerlanernik aningaasartuutininik malitseqassanersut – Naalackersuisoqarfimmi nutaanik atorfinitsitsinissamik pisariaqartitsineq pissutigalugu
- ...

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatinut tunngatillugu

Inatsisip atuuttup inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermit sunniuteqaangitsutut tunngavilersorneqaangitsumik nalilerneqarnera nangeqqillugu inatsisissatut siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaataani Naalakkersuisut pissutsit marluk erseqqissaaffigineqarnissaat qinersimavaat.

- sungiusarluni suliffissat ikileriarsimanerat, aamma
- ilinniartinni ataasiakkaani missingersuutinik sippuilluni atuisoqartarnera aamma atuinikinnerusoqartarnera

Sungiusarluni suliffissanik ajornartorsiuteqarnermut tunngatillugu tusarniaanermi akissuteqaammi oqaloqatigiittoqartannginnera pillugu immikkoortumi taaneqarpoq, Qitiusumillu ilinniartit maluginiaqqaat inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermit ukiuni makkunani ilinniartut ikiliartornerat kisimi misigineqanngimmat.

Naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugu oqaaseqaatini taaneqartoq piffissaq ilinniarnertuunngorniartinni ilinniartut 2013-imi 1169-init 2022-mi 954-inut 215-inik ilinniartunik appariarsimapput. Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermit appariaataapput ilinniartut 196-it.

Ilinniartutigit appariaat ilinniarnertuunngorniartinnit minneruvoq, taannalu Qitiusumik ilinniartit nalunngisaat naapertorlugit ilinniarnertuunngorniartinni aqutseriaatsimik allannguinnissamut eqqarsaateqarnermik kinguneqarsimanngilaq. 2013-imut naleqqiullugu ukioqatigiit ikileriarsimanerisa kingunerisaanik ilinniartut ikileriarnerat ilaatigit pissuteqartoq nassuiarneqarsinnaavoq. Immaqalu Covid-19-imik nappaalaneq 2020-mi aamma 2021-mi ineriartornermut sunniuteqarsimavoq.

Soorlu pisartut malillugit ullumikkut sungiusarluni suliffissat akuersissutigineqarsimasut ilinniartoqarfiuneq ajorput. Taamaattumik oqaaseqaatini sungiusarluni suliffissat amerlassusaat kisiisa ukkatarineqarnerisigut ajornartorsiut illuatungaannarsiortumik saqqummiunneqarpoq. Sungiusarluni suliffissap atorneqaanginneranut pequtaassut arlaqarsinnaapput. Implement nalunaarusiamini allappoq:

“Sungiusarluni suliffinnit aallartitat apersorneqartut nalilerpaat, ilinniartussarsiumajunnaarnermut pissutaanerpaasartoq arlaleriarluni misigineqartarsimappat ilinniartut piffissaq eqqorlugu suliarterneq ajorpata, napparsimanermi nalunaanngitsoortarpata aamma suliffigisami akisussaassusermik tiguseqataanngitsoortarpata tamakku amigartunik “tunngaviummik suliffeqarnissamut piginnaasaqarnermik” ersiutaasarput. Tamarmillu erseqqissarpaat sungiusarluni sulisussa q nammineerluni suliffimmut saaffiginnissimappat tamanna piimassuseqarnermik ersersitsisarpaq.”

Tamanna tunngavigalugu aqutsinermit aqqissuussinermit allannguutissatut siunnersuutigineqartut sungiusarluni sulinermit tunngasut pissutsit annertuut pillugit aaqqiissutaasinnaajumaarnissaat taamaattumik takujuminaappoq. Inuusuttut meeqqat atuarfiata naammassereerneratigit ilinniagaqarnissaminnut piareersimasanngitsut aqutsinermit aqqissuussinerup allanngortinneratigit aaqqinneqarsinnaanngitsut qulaani taaneqartut takutippaat.

Missingersuutinik sippuilluni atuinermut tunngatillugu Qitiusumik ilinniartit isumaqarput pineqartuni siulersuisuusut taarserneqarnerisigut aaqqinneqarsimasariaqaraluarpoq, inatsisillu

Naalakkersuisut taamatut iliuseqarsinnaanerit periarfissaatippaa. Ilinniarfinnilu marlussunni missingersuutit sippuinerit siulersuisoqarnerup atorunnaarsineqarnissaanik kinguneqassappat kukkusumik tamanna inerniliineruvoq.

Deloittep nalunaarusiaanut marluusunut, taakkunanilu inerniliinerit qularnanngitsumik inatsisip allanngortinneqarnissaanik aalajangiinermut tunngavilersuutaasimapput, Naalakkersuisoqarfiullu Qitiusumik Ilinniarfiit aatsaat 15. januar 2023-mi kingusissukkut ammaappaat, taannalu tusarniiaanermut killiliussaq ullunik pingasunik taamaallaat sioqqullugu pivoq. Taamaattumik Qitiusumik Ilinniarfiit pissutsit tunngavilersorluakkamik akinissaannut periarfissaqarsimanngillat. Nalunaarusiat marluk sukkasuumik atuarnersigut paasineqarpoq Qitiusumik Ilinniarfinnut aqutsinermik aqqissuussinerup allanngortinneqarnissaanut tunngavissaqanngitsoq. Marlussunnilli malunniuttoqarpoq.

Siulleq tassaavoq, nalunaarusiami siullermi annertuumik ukkatarineqartoq tassaavoq Naalakkersuisoqarfimmi aqutsinermi sakkussanik amigaateqartoqarnera. Arlaleriarluni taaneqarpoq tamanna aqqinneqassasoq. Alla tassaavoq, nalunaarusiap aappaanit ataani issuagaq Aqutsinermut tunngasunik eqikkaanermi takutimmagu eqqortuunngitsoq Naalakkersuisut oqaaseqaatini naliginnaasuni allammata misissueqqissaarnermi paasineqartoq, *“Qitiusumik Ilinniarfiit tamarmik annikippallaanik missingersuusiorfiusimasut”*:

“Naammassisaqarsinnaassuseqarneq tamaat piviusunngortereerlugu nalilernerqarpoq KTI (Tech College Greenland) ilaatigullu Perorsaanermik Ilinniarfik aamma INUILI missingersuutit ilassutissanik ataavartumik pisariaqartitsiuartussaasut. Pisariaqarporlu paasissallugu tunngaviumik missingersuutitigut – imaluunniit sammisanut tunngaveqartunut missingersuutitigut tamanna pissanersoq.”

Nalunaarusiap isertuussaana taassumalu imarisaata Qitiusumik Ilinniarfinnut oqaloqatigiissutigineqarsimannginnerata attaveqaqatigiinneq oqaloqatigiinnerlu pillugit Naalakkersuisoqarfimmi isornartorsiunerput tunngavissaqartoq aammaartumik ersersinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi paragraffinut ataasiakkaanut tunngasut

Inatsisissatut siunnersuummi oqaasertanut KNQI imatut oqaaseqassaaq:

Uunga § 1 imm. 2 nr. 1

“inuusuttut tamarmik,” siunnersuutigineqarpoq imatut allanngortinneqassasoq “tamarmik,”

Inuusuttut kajumilersinneqarnissaat ukkatarineqarmat ajunngilaq, allannguutissatulli siunnersuummi inuusuttut tamarmik inuussutissarsiutinik ilinniarfitsinernut qaaqquneqarput.

Uunga § 1 imm. 2 nr. 3

Oqaaseqatigiinnut “nutaaliorneq” ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Uunga § 12

Oqaaseqatigiit allanngortittariaqarput, oqaatimmi naapertorlugit oqaaseqatigiinni siunertaammat Qitiusumik Ilinniarfiit saniatigut allat aamma inuussutissarsiutinik ilinniarfitsinernik neqeroorsinnaasariaqarput.

Uunga § 56 imm. 2

Tamanna qanoq ulluinnarni sulinermi isumagineqassava, Naalackersuisoqarfimmi aningaasartuuteqarnerunissaq siunertarineqanngippat?

Uunga § 56 imm. 3

Siunnersuutigineqarpoq allanngortinneqassasoq imaluunniit erseqqissarneqassasoq – forstanderip aqutsinissamut piginnaatitaanera immikkoortunik amerlanernik ilaqartariaqarpoq, imaluunniit? §-imi nammineq paasinninnissaq inissaqartillugu oqaasiliornikkut Naalackersuisut sulisussarsiorluni allagarsiinikkut inuup aalajangersimasup atorfinitsinneqarnissaa Naalackersuisut assersuutitut piumasarisinnaanerpaat?

Naggasiutitut ataani inatsisip atuuttumut oqaaseqaatiniittoq erseqqissaatigineqassasoq Qitiusumik Ilinniarfiit kissaatigaat:

”... erseqqissarneqarpoq suliniuteqarfissanut atatillugu nalinginnaasumik pisariaqartinneqartoq pisortaniit namminersortuniillu peqataalluinnartoqarnissaa. Ilutigisaanik oqaatigineqarpoq ilinniartitsinikkut annertusisamik suliniuteqarneq qulaaniit Namminersorlutik Oqartussanit qitiusumiit pilersarusiorneritut ingerlanneqassanngitsoq, suliniuteqarnerli pisariaqartitsinermut sammisuussasoamatullu suliniutit nutaat suliffeqarfiit oqaloqatigalugit ingerlattariaqartut, ilaatigullu suliffeqarfinni ingerlanneqarlutik. Aammattaaq piumasarineqarpoq tigussaasumik ilinniartitsineq annertunerpaamik nunap nammineq ilinniarfiiniit aallaaveqassasoq, ingerlatsinerup sulianut tunngasutigut qaffasissumik killiffeqarnissaa qularnaarneqaaqullugu, tassami pingaarluinnarmat uagut nammineq ilinniarfitta pitsanngorsarnissaannut periarfissap annaaneqannginnissaa. Aammattaaq ilinniarfiit aqutsinermi sakkunik nutaalianik uuttorneqarsinnaasunillu peqarnissaat qularnaarneqassaaq, kiisalu inuutissarsiutinik ingerlatsisut ilinniartitsinerit ilusilersornerinut aaqqissugaanerinullu suli annertunerusumik oqartussaaqataanissaat qularnaarneqassalluni.”

Isumaqarpugut tamanna suli atuuttoq, ilinniakkanimi pisariaqartinneqartunik Dronning Ingridip Napparsimavissuani peqqissaasut pisortaannik, kommunimi hjemmeplejemi pisortamit, entreprenørimit, namminersorluni sanasumit imaluunniit kantinepi pisortamit kikkut takunnissaanerugamik?

Isumaqaraanni qitiusumik allaffinni atorfillit tamanna piginnaasaqarfiginerussagaat tamanna kukkunissamut aallariarneruvoq.

Neriulluta suliap ingerlanera Naalackersuisut nutaamik aallarteqqikkumaaraat, immikkoortunilu suliani ingerlataqartut tamaasa naliliinivimmi siunissamilu inuussutissarsiutinik ilinniartitsineq pillugu oqallinnermi peqataatikkumaaraat. Qitiusumik Ilinniarfiit oqallinnissamut oqaloqatigiinnissamullu qaaqusillutik suliap nangikkusuppaat.

Qitiusumik Ilinniarfinnit ataasiakkaanit tusarniaanermi oqaaseqaatinik ilinniarfinnut ataatsinut tunngasunik nassiussinissaat ilimagineqarsinnaavoq.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga/
Med venlig hilsen

Karsten Lyberth-Klausen
Siulersuisunut siulittaasoq, Greenland Business School - Niuernermik Ilinniarfik (GBS-NI) aamma
Campus Kujalleq (CAK)

Aka Grønvold
Siulersuisunut siulittaasoq, Perorsaanermik Ilinniarfik (PI/SPS)

Bent Olsvig Olsen
Siulersuisunut siulittaasoq, KTI - Tech College Greenland

Mike Høegh
Siulersuisunut siulittaasoq, Imarsiornermik Ilinniarfik (II)

Birgit Niclasen
Peqqissaanermik Ilinniarfik (PI)
Siulersuisunut siulittaasoq

Krissie Winberg
Siulersuisunut siulittaasoq, INUILI - Food College Greenland